

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR VOLKSHUISVESTING¹

Vastgesteld 8 september 1992

Het voorbereidend onderzoek gaf aanleiding tot het formuleren van de volgende opmerkingen en vragen.

De leden van de **CDA**-fractie hadden met belangstelling en instemming kennis genomen van het onderhavige wetsvoorstel. Zij constateerden dat opnieuw een belangrijke stap wordt gezet in het uitvoeringstraject van de Nota Volkshuisvesting in de jaren negentig. Het viel de aan het woord zijnde leden op dat in de schriftelijke stukken en ook tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer veelvuldig de begrippen (door)delegatie en (door)decentralisatie worden gehanteerd. Gaarne zouden deze leden van de staatssecretaris een nadere uiteenzetting ontvangen over wat in het kader van dit wetsvoorstel precies moet worden verstaan onder (door)delegatie en (door)decentralisatie.

Meergenoemde leden vroegen zich af of het rechtstreeks overdragen van taken, bevoegdheden en budgetten aan samenwerkingsverbanden wel past in de letter en geest van de huidige WGR.

Immers t.a.v. de huidige samenwerkingsverbanden is sprake van verlengd lokaal bestuur. Zij vernamen gaarne het oordeel hierover van de staatssecretaris. Zijn de WGR-samenwerkingsverbanden voldoende toegesneden op de nieuwe taken en zijn ze daartoe ook democratisch gelegitimeerd?

Hoe is thans de stand van zaken met betrekking tot de overgang van personeel, m.i.v. 1 januari 1993, van het Rijk naar de samenwerkingsverbanden, indachtig het uitgangspunt «taak over, mens over»? Welke rol dienen provincies en gemeenten hier te spelen? Is het zeker dat de datum 1 januari 1993 m.b.t. overdracht van taken en mensen zal worden gehaald?

De leden van de fractie van **D66** sloten zich bij bovenstaande vragen aan.

De leden van de fractie van de **PvdA** konden zich geheel vinden in de strekking van het voorstel. De uitwerking riep bij hen echter enkele

¹ Samenstelling:

Baarda (CDA), mw. Huberts-Fokkelman (CDA), Van der Meulen (CDA), mw. Ermen (PvdA), Van Veldhuizen (PvdA), Schuyer (D66), voorzitter, Spier (D66), Korthals Altes (VVD), Talsma (VVD), Pitstra (Groen Links), Holdijk (SGP), Schuurman (RPF) en Veling (GPV).

vragen op, met name met betrekking tot de onderlinge verhouding en de positie van gemeenten en samenwerkingsverbanden van gemeenten. De tekst van het voorstel leek hun op dat punt niet in alle opzichten helder.

Zo viel het hun op, dat artikel II, 1e lid, alleen spreekt van de overdracht van provinciale bevoegdheden aan «besturen» van (-) gemeenten», terwijl in de schriftelijke stukken (zie bijv. 22 522, no. 7, blz. 6) ook de mogelijkheid van directe overdracht aan een samenwerkingsverband genoemd wordt. Ook in de gevallen, dat feitelijk van zo'n directe overdracht sprake is (wat deze leden zich, doelmatigheidshalve, zeer goed konden voorstellen), is de formele situatie huns inziens toch een andere: ook dan is sprake van overdracht aan gemeenten, zij het onder de voorwaarde, dat deze de hun toegekende bevoegdheden doordelegeren aan een – in zo'n geval reeds bestaand – samenwerkingsverband. Principieel gezien is de situatie op dit punt niet anders dan in het geval er eerst nog een samenwerkingsverband in het leven geroepen zou moeten worden. Het onderschrijven door de staatssecretaris van deze principiële zienswijze (die aan de feitelijke wijze van overdracht weinig tot niets behoeft te veranderen) achtten zij ook van belang, omdat noch de WGR, noch de op de voet van de WGR tot stand gekomen gemeenschappelijke regelingen, de figuur van door de provincie overgedragen taken en bevoegdheden kennen. Dat gegeven zou tot allerlei onhelderheden rondom dit nieuwe taakgebied kunnen leiden. Als laatste overweging ter ondersteuning van hun stellingname voegden deze leden nog toe, dat deze ook voorkomt dat binnen een samenwerkingsverband sprake kan blijven van twee soorten gemeenten: grotere gemeenten die eigen bevoegdheden overdragen en kleinere die bevoegdheden als het ware aan zich voorbij overgedragen zien worden.

In dit verband vroegen deze leden nog naar de gebleken bereidheid van grotere gemeenten om in samenwerkingsverbanden te participeren. In aansluiting daarop vroegen zij, of het ontbreken van die bereidheid aan de overdracht van taken en bevoegdheden door de provincie aan de overige, kleinere, gemeenten in een samenwerkingsgebied in de weg staat.

Voorts vroegen deze leden, wat de betekenis kan zijn van de toevoeging «het bevoegd gezag van een samenwerkingsverband van gemeenten» in artikel 80, 1e lid, waar uit het voorstel nergens blijkt, dat zo'n bevoegd gezag bevoegd is om «toepassing te geven aan een of meer van de artikelen 74 tot en met 78». Of, zo vroegen deze leden, dient ervan te worden uitgegaan (wat op zich zelf wellicht voor de hand ligt) dat onder de in artikel II, 1e lid, genoemde «bevoegdheden van regeling en bestuur, gevorderd krachtens artikel 81, derde lid van de Woningwet» mede begrepen zijn de bevoegdheden van de provincie, als voorkomend in artikel 77, 1e lid en artikel 78, 1e lid. Overigens zagen deze leden ook niet in, waarom de zinsnede «of provincie» voorkomt in artikel 80, 1e lid. Had hier niet behoren te staan «of binnen het gebied van een samenwerkingsverband van gemeenten»?

Terzijde merkten deze leden nog op, dat in artikel 80, 1e lid, voor «het bevoegd gezag enz.» het woord «of» ontbreekt.

Tenslotte merkten deze leden op, dat de betekenis van artikel V hun geheel ontging. Het leek hun een volmaakte tautologie. Aannemend dat het opnemen van een dergelijke stijlfiguur op zichzelf niet in de bedoeling lag, ontvingen zij graag nadere uitleg.

De leden van de fractie van **D66** sloten zich bij bovenstaande vragen aan. Deze leden wezen erop dat op bladzijde 6 van de memorie van toelichting wordt vermeld, dat in de toelichting op artikel 417 van het Bouwbesluit werd aangegeven dat de staatssecretaris zich nog beraadt over het alsnog invoeren van de vrijdom van legesheffing bij de verlening van geldelijke steun voor de sociale koopsector. Heeft dit beraad reeds plaatsgevonden en zo ja, wat is hiervan de uitkomst?

De commissie bereikte opnieuw een brief¹ van de gemeente Veere houdende een afschrift van een aan de staatssecretaris gerichte brief d.d. 11 augustus 1992.

Hoewel de in die brief behandelde materie niet rechtstreeks te maken heeft met het onderhavige voorstel, leek het de commissie toch van belang de staatssecretaris een reactie te vragen op deze brief.

De voorzitter van de commissie,
Schuyer

De griffier van de commissie,
Dijkstra-Liesveld

¹ Ter inzage gelegd voor de leden bij het Centraal Informatiepunt onder griffie-nummer 107518.